

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на културата

ЗА П О В Е Д

№ РД 09 – г.

На основание чл. 13д от Закона за професионалното образование и обучение при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, и във връзка с осъществяване на професионално образование по професията

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Учебна програма за специфична професионална подготовка по учебен предмет **Предпечатна подготовка** за специалности код **2130701 „Графичен дизайн“**, професия код **213070 „Графичен дизайнер“** и код **2130601 „Компютърна графика“**, професия код **213060 „Компютърен график“** от професионално направление код **213 „Аудио-визуални изкуства и техники; производство на медийни продукти“**.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2017/2018 година.

БОИЛ БАНОВ

Министър на културата

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ПО

ПРЕДПЕЧАТНА ПОДГОТОВКА

СПЕЦИФИЧНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА

УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД №

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

**код 213 АУДИО-ВИЗУАЛНИ ИЗКУСТВА И ТЕХНИКИ;
ПРОИЗВОДСТВО НА МЕДИЙНИ ПРОДУКТИ**

ПРОФЕСИЯ: код 213070 ГРАФИЧЕН ДИЗАЙНЕР

СПЕЦИАЛНОСТ: код 2130701 ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН

ПРОФЕСИЯ: код 213060 КОМПЮТЪРЕН ГРАФИК

СПЕЦИАЛНОСТ: код 2130601 КОМПЮТЪРНА ГРАФИКА

София, 2017 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по учебен предмет **Предпечатна подготовка** е предназначена за професията **Графичен дизайнер**, специалност **Графичен дизайн** и за професията **Компютърен график** специалност **Компютърна графика** от професионално направление **Аудио-визуални изкуства техники; производство на медийни продукти**, съгласно типовите учебни планове за професионално образование с придобиване на трета степен на професионална квалификация, дневна форма на обучение, с прием след завършено основно образование.

В учебната програма е включен материал, с овладяването на който се цели въвеждане на учениците в професията и специалността и получаване на необходимите знания и умения.

Чрез учебното съдържание по предмета обучаемите да добиват обща представа за за предпечатната подготовка като цяло и нейната връзка с бъдещите им професии на **Графичен дизайнер** и **Компютърен график**.

Учебното съдържание е разпределено в 7. раздела, като в тях се конкретизира броят на учебните часове и включените теми. Всяка тема се разпределя от учителя в началото на учебната година.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от отрасловата и специфичната професионална подготовка.

Приложният характер на учебния предмет изисква онагледяване с разнообразни табла, схеми и посещение на специализирани изложения.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

С обучението си по **Предпечатна подготовка** се цели учениците да усвоят знания и умения за основите на изработване на полиграфическите продукти. Учениците трябва да придобият начални умения за прилагане на получените знания при решаване на конкретни проблеми в бъдещата си професионална дейност.

Изучаването на **Предпечатна подготовка** съдейства за общотехническата подготовка на учениците, за развиване на професионалните им интереси и за формиране на творческо отношение към прилагане на получените знания в процеса на изработване на полиграфическия продукт.

Основните задачи на учебно-възпитателната работа по предмета са:

да се изяснят и осмислят от учениците основните понятия в предпечатната подготовка

да се развиват познавателните интереси на учащите се към предпечатата;

на основата на придобитите знания учениците да придобият първоначални умения за творческо прилагане на техническите средства;

да се формират качества на: точност, самостоятелност, творчество, умения за преодоляване на трудностите. Учениците трябва да придобият начални умения за прилагане на получените знания при решаване на конкретни проблеми в бъдещата си производствена дейност.

С усвояването на знания по **Предпечатна подготовка** се постига ефективност и високи показатели за определяне на нейното ниво, уточняване на значението □ за повишаване на производителността на труда и качеството на произвежданата продукция.

Изучаването на **Предпечатна подготовка** съдейства за общотехническата подготовка на учениците, за развиване на професионалните им интереси и за формиране на творческо отношение към внедряването и експлоатацията на техническите средства в съвременното производство.

Основните задачи на учебно-възпитателната работа по предмета са:

да се изяснят и осмислят от учениците основните понятия за предпечатната подготовка;

да се развиват познавателните интереси на учащите се към съвремените методи и средства на предпечат;

на основата на придобитите знания учениците да придобият първоначални умения за творческо прилагане на техническите средства;

да се формират качества на: точност, самостоятелност, творчество, умения за преодоляване на трудностите.

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

Общият брой учебни часове по учебния предмет **Обща фотография** се разпределя по класове в съответствие с утвърдения учебен план.

КЛАС	Брой учебни седмици	Общ брой часове
VIII	36	36
IX	36	36
X	36	36

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Структурирането на учебното съдържание е по раздели и теми. За всеки раздел в програмата са записани препоръчителен брой учебни часове и теми. Учителят конкретизира броя на учебните часове за всяка тема в съответствие с посочените за раздела. Учителят разпределя броя на часовете, предвидени по учебния план и по учебната програма в годишното си разпределение.

За постигане целите на обучението учителят разпределя учебните часове за нови знания, упражнения и контрол.

№ по ред	Наименование на разделите и темите	Брой часове
	VIII КЛАС	36
	РАЗДЕЛ I. Въведение в предпечатната подготовка. Издателски системи.	12
1	Въведение в предпечатната подготовка	
2	Програми за предпечатна подготовка	
3	Файлови формати	
4	Потребителски формати на хартията и формат на изданията.	
	РАЗДЕЛ II. Шрифтове.	12
1.	Основни понятия за шрифтовете	
2.	Параметри на шрифта	
3.	Видове шрифтове според начертанието и предназначението.	
	РАЗДЕЛ III. Елементи на изданията (на книгата).	12
1	Подвързия (корица) мека и твърда подвързия (корица)	
7.	Книжно тяло.	
8.	Книжно тяло – чрез влагане и набиране. Особености.	
	IX КЛАС	36
	Раздел IV. Цветознание и работа с изображения	20
1	Основи на цвета.	
2	Адитивен и субтрактивен синтез. Скали.	
3	Цветоразделяне.	
	Раздел V. Печатни технологии. Подготовка за печат.	16
1	Видове печат - класификация	
2	Подготовка за печат	
3	Служебни елементи за печат	
	X КЛАС	36
	Раздел VI. PostScript и PDF файл	10
1	PostScript и PDF файл - Създаване на PS файл	
	Раздел VII. Връзка на предпечатта с довършителните процеси	26
1	Видове полиграфическа продукция	
2	Предпечат за книги	
3	Предпечат за опаковка	

1. Раздели и теми:

РАЗДЕЛ I. Въведение в предпечатната подготовка. Издателски системи.

1.1. Въведение в предпечатната подготовка (Разглеждат се основните понятия в предпечатната подготовка, определение за предпечатна подготовка).

1.2. Програми за предпечатна подготовка (Разглеждат се текстови редактори, текстообработващи системи и издателски системи).

1.3. Файлови формати (разглеждат се основните файлови формати – doc, indd, cdr и др.).

1.4. Потребителски формати на хартията и формат на изданията. (изяснява се какво е потребителски формат и формат на изданието).

РАЗДЕЛ II. Шрифтове.

2.1. Основни понятия за шрифтовете. (Обяснява се системата на Дидо и американската типографска система, кегел на шрифта).

2.2. Параметри на шрифта – (Дават се понятията кегел, кернинг, тракинг, лединг).

2.3. Видове шрифтове според начертанието и предназначението. (Серифни и безсерифни шрифтове. Векторни и растерни шрифтове).

РАЗДЕЛ III. Елементи на изданията (на книгата).

3.1. Подвързия (корица) мека и твърда подвързия (корица). (Разглеждат се различните видове подвързии).

3.2. Книжно тяло. (Разглеждат се формат на изданието – портретен, пейзажен, наборно поле, бели полета, титулни страници, колонелементи, колонцифра, „жива“ колонцифра, библиографско каре. ISBN и ISSN).

3.3. Книжно тяло – чрез влагане и набиране. (Разглеждат се случаите на изработване на книжното тяло чрез влагане и набиране на коли).

Раздел IV. Цветознание и работа с изображения

4.1. Основи на цвета. (Разглеждат се основите на теорията за цвета и светлината).

4.2. Адитивен и субтрактивен синтез. Скали. (Обяснява се какво е това адитивен синтез на цвета – скала RGB и субтрактивен синтез на цвета – CMYK).

4.3. Цветоразделяне. (Обяснява се механизма на цветоразделяне).

Раздел V. Печатни технологии. Подготовка за печат.

5.1. Видове печат - класификация

5.2. Подготовка за печат (Подробно се обясняват термините трапинг и моаре).

5.3. Служебни елементи за печат (Пасери, скали, грайфер, мира и ножове, биги за опаковки, двойни ножове за етикети).

Раздел VI. PostScript и PDF файл

6. 1. PostScript и PDF файл - Създаване на PS файл (Какво е постскрипт файл и pdf).

Раздел VII. Връзка на предпечатата с довършителните процеси

7.1. Видове полиграфическа продукция (Описват се и се обясняват характерните особености

на различните видове продукция).

7.2. Предпечат за книги. (Обяснява се в детайли предпечат на книга).

7.3. Предпечат за опаковка. (Обяснява се в детайли предпечат на опаковка).

V. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В края на обучението учениците трябва да притежават следните знания, умения и компетентности:

знания:

- основните етапи на предпечатната подготовка;
- основните понятия и термини в предпечатната подготовка;
- видовете полиграфическа продукция за които се прави предпечатна подготовка

умения:

- да овладеят теоретически системите за предпечатна подготовка;
- да разпознават способа за производство на различните видове продукция.

компетентности:

- могат да анализират в детайли предпечатна на печатно издание;
- имат усет за работа с предпечат на печатни издания и да ги прилагат в собственото си професионално израстване.

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. инж. Ивелин Михайлов Наръчник по предпечатна подготовка, издателство Асеновци, 2012
2. Списания „Полиграфия”, „Принт Пак Магазин” и „Опаковки и печат”.
3. Интернет издания

АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

Национална професионална гимназия по полиграфия и фотография – София.